

MERKKIPÄIVIÄ

— 95 vuotta täytti 6. 10. ent. maanvilj. Luka Kurki Viekickä. — Hän on syntynyt Suojärven Salonkylässä maanviljelijän poikana ja harjoitti kotiseudullaan maanviljelystä sekä sen ohessa kalastusta. Korkeasta iästään huolimatta hän on vielä pirteä, näkö on hyvä, mutta kuulo on heikentynyt. Usein vanhus muistelee kotiaan Salonsaaren niemessä ja mieli palaa sinne takaisin. Vanhuuden päiviään hän viettää paikonsa luona Viekickä.

— 85 vuotta täytti 25. 11. em. Nasti A h o s u o, o.s. Antonov, Sukevalla (Salmin Mantsinsaaresta).

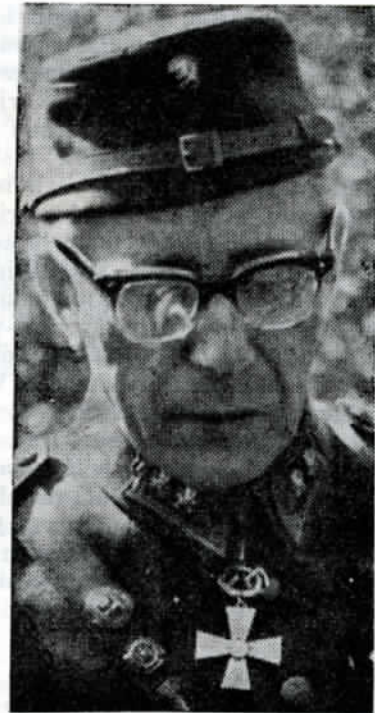
— 26. 10. saavutti 80 vuoden iän hallitusneuvos Antti Inkinen Helsingissä. Hän on syntynyt Pietarissa. Päätettyään opintonsa ylempään hallintotutkintoon hän on palvellut pitkän virkamiesuran, aluksi lääninhallinnon alalla sekä sen jälkeen esittelijänä senaatissa ja valtioneuvostossa yhteen menoon 34 vuotta, esitellen pääasiassa uskonnollisten yhdyskuntien, kansakoulun ja vapaan kansansivistyksen, retkeilyn, elokuva-alan ym. kysymyksiä. Eri toimeksiantojen nojalla hän on sitaipaitsi hoitanut useita virka- ja luottamustehtäviä vakinaisten virkatehtäviensä ohella, joista mainittakoon sihteerinä olo Tarton rauhanpäättöksen toteuttamista varten asetetussa sekakomiteassa ja sen jälkeen ns. suomalais-venäläisessä rajakomiteassa, Pietarin pääkonsulinvirastossa, eduskunnan sivistysvaliokunnassa, hallituksen edustajana Suomen kr. katolisen kirkkokunnan kirkolliskokouksissa vv. 1925—42, valtion elokuvatarkastamon jäsenenä ja puheenjohtajana.

Prof. E. N. Setälän ja oman kirkkokuntamme »kolmen suuren», rovastien Sergei Okulovin, Sergei Solntsevin ja Mikael Kasanskin rinnalla Inkiellä on merkittävä panos ortod. kirkkokuntamme kansallistamistyössä ja kirkkokunnan liittämässä Konstantinopolin patriarkaattiin.

— 80 vuotta täytti 26. 10. mv. Iivan Hotarinen Karttulan Syväniemellä. — Hän on syntynyt Salmista, missä hän myös toimi maanviljelijänä talvisodan syttymiseen saakka, jolloin joutui perheineen lähtemään evakkotaipaleelle.

— 75 vuotta täyttivät 29. 11. käsityönopeettaja Katri Vasko Savonlinnassa (Harlusta) ja 30. 11. Joudokia Torgoutsu, o.s. Lammas, Kiuruvedellä (Salmista).

— 60 vuotta täytti 6. 10. mv. Iivo Venkula Kiuruveden Kukkomaellä. — Hän on syntynyt Suistamon Kontuvaarassa, jossa viljeli maatilaansa, kunnes joutui perheineen siirtolaiseksi. Ostettuaan v. 1946 Kiuruvedeltä Kukkomaen tilan, hän ryhtyi sitä viljelemään. Mv. Venkula on pystyvä kirvesmies. Jo Karjalassa ollessaan hän rakensi paljon, samoin hän on ollut rakennustöissä nyt muualla asuessaan. Hän on kuulunut Kiuruveden ortodoksisen seurakunnan virkatalolautakuntaan.

Kenraali S. Simelius.

— 60 vuotta täytti puolustusvoimain komentaja, jalkaväen kenraali Sakari Simelius Helsingissä 13. 11. 60. Suomen Kuvalehti on yrittänyt kuvata häntä Eila Jokelan kynän avulla ihmisenä. Perhekuvasa päivänsankarin ohella olivat rouva Aili Simelius ja tytär, ekonomi Inkeri Mattinen (o.s. Simelius), vävy ekonomi Paavo Mattinen ja pikkunen Asta Mattinen. Karjalainen mielemmekin kiintyi erikoisesti Eila Jokelan kuvauksen seuraavaan kenraalin intiimipiirteeseen: »Simeliuksen perheessä on kuitenkin yksi voimatekijä, joka näyttää hallitsevan Ukkia. Se on ensimmäinen lapsenlapsi Asta Mattinen, parin vuoden ikäinen pallero. Kun seuraa, miten kenraali melskaa hänen kanssaan ja miten paljon heillä on kahdenkeskeisiä salaisuuksia, ymmärtää hänen »parantumattoman lapsirakautensa», kuten hänen tyttärensä sanoi.»

— 60 vuotta täytti 22. 10. 60 toimittaja Niilo Yrjölä Helsingissä. Hän on syntynyt Pietarissa, missä kävi sikäläistä suomalaista yhteiskoulua. Siirryttyään v. 1918 Suomeen hän tuli v. 1921 ylioppilaaksi Viipurin suomalaisesta lyseosta, minkä jälkeen palveli muutaman vuoden Viipurin poliisilaitoksen kansliatehtävissä. V. 1926 hän liittyi sanomalehti Karjalan toimitukseen, jonka jäsenenä hän siitä lähtien on yhtäjaksoisesti ollut. Hoidettuaan maaseutuosastoa ja avustettuaan samalla urheilutoimitusta sekä viljeltyään lehdessä ajoittain myös artikkelien ja pakinain sarkaa hän jatkoi talvisodan jälkeen työtään Karjalassa sen aloitettua v. 1940 ilmestymisensä Helsingissä. Jatkosodan aikana asepalveluksesta vapauduttuaan hän järjesti Karjalan Viipurin-toimituksen työskentelyn ja oli sodan päätyttyä lehden toimitussihteerinä vv. 1945—52. Karjalan muutettua viimeksi mainittuna vuonna Lahteen ja myöhemmin Lappeenrantaan toimittaja Yrjölä jäi lehden paikallistoi-

mittajaksi pääkaupunkiin, mistä käsin hän viime vuosina muun toimitustyön ohella on huolehtinut myös Karjalan pääkirjoitusten laatimisesta.

Toimittaja Yrjölä on kirjoittanut Karjalan Liiton 20-vuotishistorian, Karjalan kansan puolesta, ja saanut mainitun liiton hopeisen ansiomerkin. Hän on julkaissut Viipurin Kauppiaisyhdistys Sammon puolivuosisataisista vaiheista historiateoksen, missä samalla kosketellaan Karjalan ja koko maan kaupan järjestöllistä kehitystä, sekä Viipurin Suisien toimintaa käsittelevän juhla-julkaisun. Edelleen hän on toimitanut Heitto Oy:n 50-vuotishistoriikin ja Yksityisyrittäjien Säätiön toimeksiantonasta laatintu juhla-kirjan kauppaneuvos Ville Mattisen elämänvaiheista ja keskeisestä asemasta maan kaupallisessa järjestötyössä. Hän on kirjoittellut eri aloilta myös sanoma- ja aikakauslehtiin, mm. artikkelisarjan ent. Pietarin suomalaisen yhdyskunnan ja Inkerin koulu-, sivistys- ja yhteiskuntaoloista. Hän otti osaa talvisotaan rintamajoukoissa Kannaksella ja kuului jatkosodassa päämajan tiedusteluosastoon.

Kouluneuvoksetar Senni Pelkonen täytti 70 v. Kulosaaren kodissaan marraskuun 4. p:nä. Hän on o.s. Suojärven Koivusia. Jo nuorena tyttönsä nähtiin Senni kulkemassa talosta taloon ja mökistä mökkiin. Valistus-, raittius- ja neuvontatyö oli hänelle rakas. Valmistuttuaan sairaanhoitajaksi jatkoi hän samaa uhrattua työtä. Mentyyään naimisiin ja siirryttyään Helsinkiin tuli heidän Kulosaaren kodistaan karjalaisten keskipiste, jonne monen karjalaisen tie suuntautui. Haluttiin neuvoja, ohjeita ja kaivattiin rohkaisevaa keskustelua. Ovet olivat aina avoinna.

Rouva Pelkonen on tuttu hahmo hyväntekeväisyysjärjestöissä ja karjalaisten riennoissa. Merkkipäivänään hänen kotinsa tulvi ystäviä ja sukulaisia. Mieluisin lahja oli se hajusaippua, jonka Kulosaaren Martat antoivat. Rouva Pelkosella kun on aitokarjalainen tarina omasta syntymästään. Heidän kauppaansa mentiin kysymään hajusaippuaa lapsen pesemistä varten. Kun kauppias kuuli, että lapsi oli tyttö, niin hän antoi tavallista saippuaa ja arveli sen tytön pesuun kelpaavan. Ei isä silloin vielä arvannut, että tyttärestä versoisi monen hyvänkin pojan veroinen karjalainen.

— Jalkaväen tarkastaja ja koulutuspäällikkö, kenraaliluutnantti Arvi Akseli Kurenmaa täytti 60 vuotta 7. 11. 60 Helsingissä.

Hän on syntynyt Kivennavalla Karjalan kannaksella ja tullut ylioppilaaksi Terijoen yhteiskoulusta v. 1920. Rajaseudun pojan taipumukset viittasivat sotilasuralle ja niinpä nuori Kurenmaa suorittikin kadettikoulun kurssin vv. 1923—25.

50 vuotta täytti 19. 11. toimitusjohtaja, ekonomi Oiva Turunen Kuopiossa. Toimitusjohtaja Turunen on syntynyt Ilomantsissa ja antautui jo nuorena liikealalle. Kauppakoulun tutkinnon hän suoritti Joensuussa v. 1928, luki myöhemmin yksityisoppilaana ylioppilaaksi ja suoritti v. 1947 ekonomin

tutkinnon Kauppakorkeakoulussa. Kauppakoulusta päästyään toimitusjohtaja Turunen toimi vuoteen 1936 myyntimiehenä Lassila & Tikanoja Oy:ssä ja siirtyi sieltä Oy Birger Hallmanille, missä toimi johtajana pari vuotta. V. 1938 hän oli perustamassa Turo Oy:tä ja kutsuttiin sen ensimmäiseksi toimitusjohtajaksi, jota tehtävää myös johtokunnan puheenjohtajana toimien on nyt hoitanut jo 22 vuotta. Turo Oy:stä on hänen johtajakautensa aikana kehittynyt voimakas, maamme suurimpiin kuuluva vaatetustehdas. Toimitusjohtaja Turunen toimii myös mm. Teiniasu Oy:n, Tena-Teollisuus Oy:n, Savon Pyörä Oy:n ja Hemming & Co Oy:n hallituksen puheenjohtajana. Varsinaisen toimensa lisäksi toimitusjohtaja Turunen on ollut paljon käytetty yhteiskunnallinen toimihenkilö. Hän on vv. 1948—51 ollut kansanedustajana (kok) sekä presidentin valitsijamiehenä vv. 1950 ja 1956; Kuopion kaupunginvaltuuston jäsenenä vv. 1946 ja 1955; Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnan kirkkovaltuuston jäsenenä v:sta 1943. Tämän lisäksi hän kuuluu moniin lautakuntiin. Erittäin merkittävä on toimitusjohtaja Turusen toiminta ollut vapaissa kansalaisjärjestöissä. Hän on ollut Savon Yrittäjät r.y:n puheenjohtaja vv. 1938—48 ja sen työvaliokunnan jäsen 1950—54. Yksityisyrittäjien Liiton varapuheenjohtajana hän on ollut v:sta 1957. Tj. Turunen, sotilasarvoltaan kapteeni, on osallistunut molempiin puolustussotiimme.

— 50 vuotta täytti 8. 11. majuri Paavo Hirsso Lappeenrannassa. Hän on syntynyt Uhtualla ja tullut ylioppilaaksi Mikkelin lyseosta v. 1933. RUK:n kurssin hän suoritti v. 1935 ja Kadettikoulun vv. 1935—37. Ennen sotia hän palveli nuorempana upseerina KTR 3:ssa ja Er. Ps. Esk:ssa sekä tykistöupseerina Lappeenrannan ja Hamina sotilaspiireissä. Sotien jälkeen majuri Hirsso on palvellut patterin päällikkönä KTR 4:ssä sekä patteristoupseerina ja AuK:n johtajana KarTR:ssä (KTR 3:ssa). Hän on kuulunut KevPr:n kunnianneuvoston puheenjohtajana vv. 1952—56. Talvisodassa maj. Hirsso toimi KTR 11:n patteristoupseerina osallistuen Karjalan kannaksen torjuntataisteluihin. Vv. 1941—44 sodassa hän toimi Laatokan pohjoispuolen taisteluissa patteristoupseerina RsPsto 24:ssä, rykmenttiupseerina KTR 3:ssa ja RsPsto 41:n komentajana vuodesta 1943 alkaen sodan loppuun saakka.

50 vuotta täytti 27. 10. lääket. lis. Martti Härkönen Helsingissä. Hän on syntynyt Impilahdella, tullut ylioppilaaksi Sortavalan lyseosta v. 1929 ja valmistunut lääketieteen lisensiaatiksi v. 1939. Korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkärin pätevyden hän sai v. 1945. Tri Härkönen on toiminut Kemin yl. sairaalan alilääkärinä vv. 1946—49. Nykyisin hän harjoittaa yksityispraktiikkaa Helsingissä ja toimii Lastenkliniikan otologina.

— Pirkko Senja Karppalahti ja Heikki Eerikki Heinonen vihittiin 24. 9. 60 ortod. kaavan mukaan Hämeenlinnassa ja luteril. kaavan mukaan Ypäjällä, jonka jälkeen syötiin, juotiin ja

tanssittiin Ypäjän Pertun pirtissä. Pirkon isä tunnetaan paremmin Karpan Vanän nimellä. Hän on kotoisin Munjärven pitäjän Suopohjan kylästä. Äiti on Sanni Murto, jonka kotipaikka Karjalassa oli Ahvenlammin kylä Hyrsylän kuuluisassa mutkassa. Nuori pari asettui asumaan Forssaan, jossa asuvat myös hänen sisarensa Helmi Stenius ja Aili Mäkelä. Sisarukset ja heidän miehensä puhaltavat yhteen hiileen. Steniuksen veljeksillä on kauppa ja myymäläautoja, joita Mäkelä ja Heinonen kuljettavat. Pirkon risti-isä oli hyvin iloinen näkemästään ja kuulemastaan.

Tuonilmaisiiin ovat siirtyneet seuraavat heimolaisemme:

— Toimitusjohtaja Pekka Höttönen muutti ajasta ikuisuuteen Pohjois-Karjalan Keskussairaalassa 25. 10. 60. Hän oli syntynyt Aunuksen Karjalassa, Repolan pitäjän Lentierassa.

— Kajaanissa kuoli heimokuntamme vanhin, satavuotias Maria Bogdanov (o.s. Huotarinen) 12. 10. 60. Viimeksi esittelimme hänet lehtemme lukijoille numerossa 7—8/1960. Hän oli kotoisin Vienasta, Akonlahden pitäjän Vornanniemen kylästä.

— Marraskuun alussa kuoli Jyväskylässä Anna Näkköjev (Nekkula). Hänet haudattiin 13. 11. 60 lukuisan lapsi-, lastenlapsi-, sukulais- ja ystäväjoukon läsnäollessa. Hän oli kotoisin Aunuksesta.

HUOMASIMME ETTÄ . . .

— Ortod. pappisseminaariin otettiin 1. 9. 60 alkaneele kurssille seuraavat 11 oppilasta: Erkki Ainasjärvi, Juhani Härkin, Unto Lampinen, Risto Lintu, Heikki Makkonen, Viljo Maksimainen, Yrjö Nikoskinen, Viktor Prokovej, Pertti Rantala, Valdemar Tretjakov ja Raimo Töntsi. Neljännellä luokalla on neljä oppilasta: Leo Iltola, Olavi Mjunen, Silvo Pulliainen ja Veikko Purmonen.

— Salmin sovhoosi (valtion tila) on viime vuosina usein palkittu hyvästä sadosta tai karjanhoidosta Neuvosto-Karjalan hallinnon taholta. Uusi väestö on kotoisin pääasiassa Valko-Venäjältä.

— »Se on kurnilöömine», huusivat virolaiset heimoveljet yhteen ääneen 23. 10. 60 New Yorkin Eestin »majassa» (=talossa) kun näiden rivien kirjoittaja esitteli väräkuvia Suomesta ja niiden joukkoon sattui Ville Judinin ottama kuva Seura-saaren kyykänlyönnistä.

— Voin vientiluvut ovat kasvaneet. Elokuun 27. päivään mennessä oli viety yhteensä 367.000 astiaa.

— Koululaisia on nyt ennätysmäärä opinteilla. Yli 800.000 lasta ja nuorta aloitti opintonsa tänä syksynä kansa- ja oppikouluissa.

— Asevelvollisia oli 20 pros. enemmän kuin edellisenä vuonna. Halutuimmat aselajit ovat laivasto, autojoukot ja tykistö.

— Kuhmosta on löytynyt runonlaulaja. Hänen nimensä on Marfa Vatanen ja osoitteen sa Lammasperä, Niemelä. Arvelemme, että hän on kotoisin Kalevalan kehdestä, Vienasta. Olisimme kiitollisia, jos saisimme hänestä kuvauksen ja sukuselvityksen.

— Alfred Kordelinin-säätiöstä saivat apurahoja mm: Runonlaulajan Pirtti-Säätiö 100.000 mk, fil. lis. Lauri Simonsuuri 200.000 mk, myyttillisen tarinaperinteen tutkimiseen, Etelä-Pohjalainen osakunta 200.000 mk amerikansuomalaisten kirjarkiston kokoamiseen, fil. lis. Heikki Leskinen Luoteis-Laatokan murteita käsittelevään kielitieteelliseen tutkimukseen.

— 1952 lahjoitti Pääkaupungin impilahtelaisten ompeluseura erilaisiin avustustarkoituksiin 30.500 mk, 1953 30.000 mk, 1954 45.000 mk, 1955 50.000 mk, 1956 35.000 mk, 1957 66.000 mk, 1958 91.500 mk, 1959 74.600 mk sekä tänä vuonna jo 30.000 mk (19. 9. -60). Yhteensä tästä kertyy 452.600 mk. Todella kiitettävää utteruutta!

— ONL:lla on pääsihteeri Alvi Houtsosen ja nuoriso-ohjaaja Veikko Laaksen lisäksi kaksi päätoimellista naistyöntekijää. Nuoriso-ohjaaja Silja Kätsyrin asuinpaikaksi on määrätty Kajaani ja nuoriso-ohjaaja Pirkko Piiraisen asuinpaikaksi Helsinki.

PAPERI, PAHVI

Paperin, pahvin ja kartongin kokonaistuotanto maailmassa oli viime vuonna luultavasti 70—72 milj. tonnia. Tämä luku ei sinänsä sano kovinkaan paljon, mutta vain harvat muut tuotteet voivat osoittaa tätä luokkaa olevia tuotantolukuja. Tuotanto vuonna 1950 oli 42,4 milj. tonnia ja on siis 9 vuoden kuluessa noussut kahdella kolmanneksella.

USA on jatkuvasti johtava paperintuottajamaa tuotannon ollessa 30,9 milj. tonnia. Pohjois-Amerikka tuottaa siis 54 pros. maailman kokonaismäärästä. Huolimatta siellä viime vuosina tapahtuneesta paperintuotannon voimakkaasta noususta on Pohjois-Amerikan osuus kuitenkin supistumassa, sillä vuonna 1950 sen osuus oli 63 pros. kokonaistuotannosta. Nykyisin on Japani kolmannella tilalla tuotannon ollessa 3,8 milj. tonnia, joten se on mm. ohittanut Britannian, jonka tuotanto on 3,7 milj. tonnia. Seuraavilla tiloilla luettelossa ovat Länsi-Saksa ja Neuvostoliitto, jotka kumpikin tuottavat 3,1 milj. tonnia ja Ranska, jonka tuotanto on 2,3 milj. tonnia.

8. tilalla on ensimmäinen Skandinavian maa, Ruotsi 1,9 milj. tonnillaan. Suomi on yhdeksäs 1,7 milj. tonnilla ja Norja neljästoista 0,7 milj. tonnilla.